

LA SEGREGACIÓ ESCOLAR A CATALUNYA

PRIMER INFORME DE BALANÇ SOBRE LA IMPLEMENTACIÓ DEL PACTE CONTRA LA SEGREGACIÓ ESCOLAR A CATALUNYA

El març del 2019, el Departament d'Educació i el Síndic de Greuges van subscriure el Pacte contra la segregació escolar a Catalunya, juntament amb la majoria de municipis de més de 10.000 habitants i els membres de la comunitat educativa (entitats municipalistes, patronals dels centres concertats, sindicats, federacions d'associacions de famílies d'alumnat i entitats de referència en l'àmbit de l'educació) i de l'arc parlamentari i institucional.

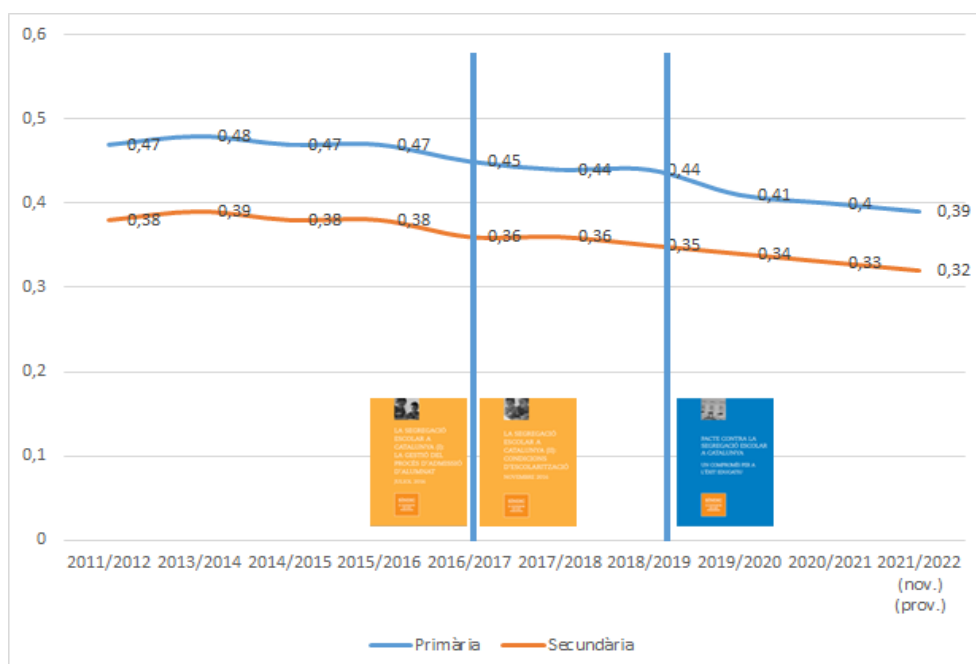
El Pacte conté una sèrie d'instruments de seguiment que tenen com a objectiu avaluar-ne i impulsar-ne la implementació. Un d'aquests instruments és l'informe bianual de balanç, que el Síndic de Greuges es va comprometre a elaborar cada dos anys mentre el Pacte estigués vigent i a presentar-lo al Parlament de Catalunya, amb l'anàlisi de les actuacions desenvolupades i també amb l'actualització de la diagnosi sobre els nivells de segregació escolar del sistema per mitjà d'indicadors qualitatius i quantitius. A través d'aquest informe, el Síndic de Greuges dona resposta a aquest compromís.

1. La valoració del desplegament del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya

Els desequilibris en la composició social dels centres tendeixen a minorar d'ençà de la signatura del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya, amb una reducció d'un 10 % dels nivells de segregació escolar. Aquesta reducció, però, és encara poc significativa

Després d'un període d'un cert estancament en els nivells de segregació escolar a Catalunya, a partir de l'any 2016 es produeix un canvi de tendència, amb l'inici d'un lleu decreixement dels nivells de segregació escolar (prenent com a referència la distribució de l'alumnat estranger entre centres). A partir del curs 2018/2019, d'ençà de la signatura del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya, aquesta tendència es consolida, amb una reducció dels nivells de segregació escolar del 10 % a primària i a secundària. Mentre el curs 2018/2019 calia (hipotèticament) canviar de centre el 44 % de l'alumnat estranger a primària i el 35 % a secundària per garantir una escolarització plenament equilibrada d'aquest alumnat, el curs 2021/2022 (novembre) aquesta proporció és del 39 % a primària i del 32 % a secundària (gràfic 1).

Gràfic 1. Evolució dels nivells de segregació escolar a Catalunya (2011-2021)

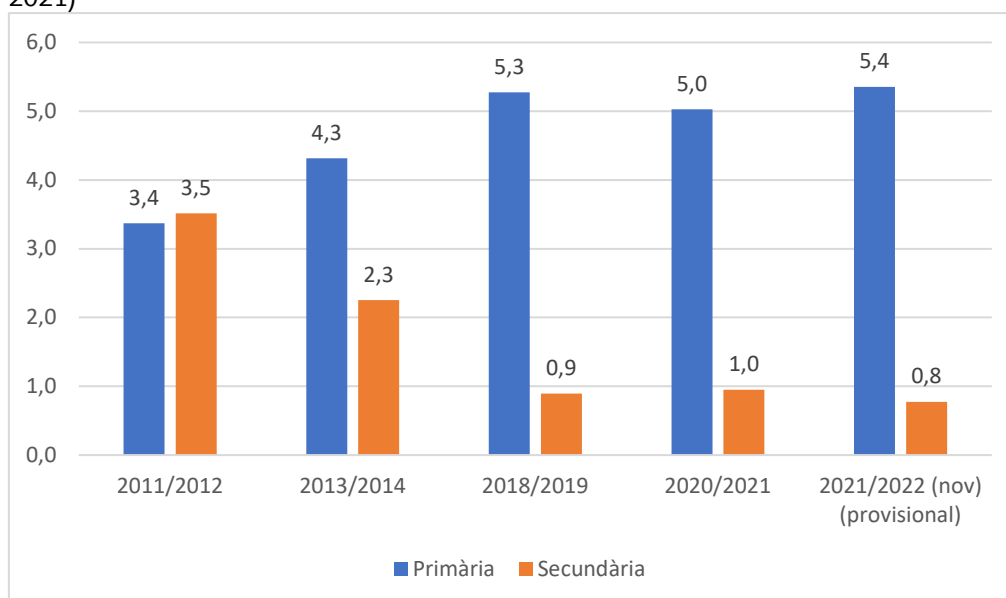

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota: ens referim als nivells que van de P3 fins a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. A diferència de l'anàlisi per municipis, que es limita als municipis més grans de 10.000 habitants, els índexs de dissimilitud d'aquest gràfic estan calculats per a tots els municipis catalans que tenen, com a mínim, dos centres de primària o dos centres de secundària.

Tot i això, augmenta la proporció d'alumnat estranger escolaritzat al sistema educatiu, i a diferència dels anys precedents, des del curs 2018/2019 no augmenta el nombre de centres amb elevada concentració d'alumnat estranger (124 centres a primària i 9 centres a secundària amb més del 50 % d'alumnat estranger el curs 2021/2022, per 124 i 10 respectivament el curs 2018/2019) (gràfic 2).

Gràfic 2. Proporció de centres amb més del 50 % d'alumnat estranger a Catalunya (2011-2021)

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota: ens referim als nivells que van de P3 fins a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària.

Malgrat l'existència de desigualtats territorials importants, la majoria d'ajuntaments de més de 10.000 habitants han reduït els nivells de segregació escolar des de la signatura del Pacte. A primària, entre els cursos 2018/2019 i 2021/2022 un 60,3 % (73) dels municipis més grans de 10.000 habitants ha millorat l'equitat en la distribució de l'alumnat estranger entre centres escolars, mentre que a secundària també ho ha fet el 62,2 % (69) de municipis.

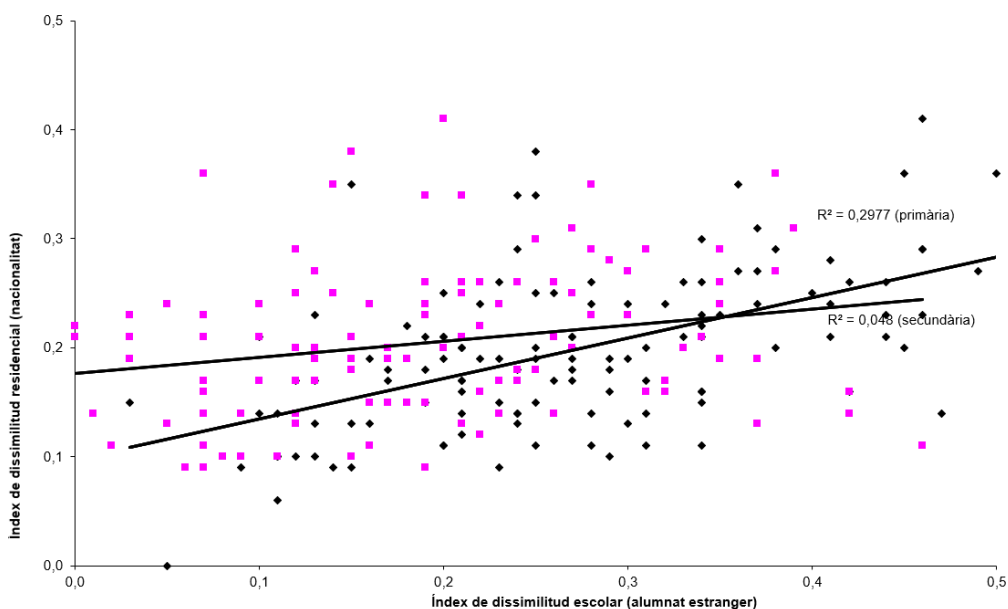
Aquestes dades il·lustren que el Pacte i les mesures que se'n deriven han consolidat una tendència positiva en l'evolució de la segregació escolar a Catalunya en els darrers anys. Amb tot, aquests avenços són encara insuficients per poder confirmar l'existència d'una millora estructural en la prevalença d'aquest fenomen. Els nivells de segregació escolar al sistema educatiu encara són elevats i encara hi ha municipis que presenten dinàmiques negatives: a primària, des del curs 2018/2019, el 31,4 % (38) de municipis de més de 10.000 habitants ha empitjorat els nivells de segregació escolar, i a secundària el 30,6 % (34) es troba en la mateixa situació.

Hi ha importants desigualtats territorials en els nivells de segregació escolar dels municipis i també en el desplegament de polítiques per combatre aquest fenomen

L'anàlisi de les dades a escala local posa de manifest que hi ha importants desigualtats territorials en l'impacte de la segregació escolar, i que aquestes desigualtats s'expliquen, segons cada cas, per la confluència d'un o més factors relacionats amb les condicions socials, educatives i polítiques particulars de cada municipi (composició social, característiques del mapa escolar, nivells de segregació residencial, vertebració interna, desplegament de polítiques d'escolarització equilibrada d'alumnat, etc.).

Un dels factors que més incidència té en els nivells de segregació escolar a escala local és la segregació residencial. Els municipis amb més segregació residencial tendeixen a tenir nivells de segregació escolar més elevats. Prop del 30 % de les diferències en els nivells de segregació escolar entre municipis s'expliquen per la incidència de les diferències en els nivells de segregació residencial (vegeu el gràfic 3). De fet, dels 30 municipis amb més segregació escolar a primària, 16 es troben entre els municipis amb més segregació residencial de la població estrangera (i 13 en el cas de secundària).

Gràfic 3. Relació entre els nivells de segregació (índexs de dissimilitud) i el percentatge d'alumnat estranger a primària i a secundària als municipis més grans de 10.000 habitants de Catalunya (2021/2022)

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació i Idescat.

Nota: ens referim als nivells que van de P3 fins a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària.

No obstant això, les diferències en la prevalença de la segregació escolar a escala municipal no s'expliquen només pels diferents nivells de segregació residencial existents, sinó, entre altres factors, pel desplegament de polítiques per promoure l'escolarització equilibrada d'alumnat. Encara hi ha municipis que no desenvolupen mesures de detecció de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, que no utilitzen la reserva de places per distribuir de manera equilibrada aquest alumnat o en què s'escolaritza la matrícula viva en els centres amb una composició social més desfavorida.

El curs 2020/2021, els deu municipis catalans més grans de 10.000 habitants amb més segregació escolar interna de l'alumnat estranger a primària són Molins de Rei, Ripollet, Montornès del Vallès, Badalona, Sant Feliu de Llobregat, Tarragona, les Franqueses del Vallès, Terrassa, Esplugues de Llobregat i Lleida (vegeu la taula 1). Els deu municipis catalans amb més segregació escolar interna a secundària obligatòria són Montgat, Badalona, Esplugues de Llobregat, la Garriga, Tarragona, Barcelona, Molins de Rei, Ripollet, l'Hospitalet de Llobregat i Parets del Vallès (vegeu la taula 2).

Taula 1. Els 20 municipis de més de 10.000 habitants a Catalunya amb nivells de segregació (índexs de dissimilitud) més elevats a primària (2020/2021 i 2021/2022)

	ID Primària (2020/2021)	ID P3 (2020/2021)	ID Primària (2021/2022) (novembre)	ID P3 (2021/2022) (novembre)	% estranger primària (2021/2022)	ID residencial (nacionalitat)
Molins de Rei	0,53	0,55	0,51	0,55	5,90	0,13
Ripollet	0,50	0,42	0,51	0,55	15,30	0,31
Montornès del Vallès	0,49	0,54	0,50	0,55	17,00	0,36
Badalona	0,48	0,49	0,45	0,52	18,80	0,36
Sant Feliu de Llobregat	0,48	0,38	0,45	0,40	7,90	0,20
Tarragona	0,48	0,50	0,49	0,56	23,30	0,27
Franqueses del Vallès, les	0,47	0,31	0,46	0,46	9,80	0,41
Terrassa	0,47	0,46	0,46	0,46	19,40	0,29
Esplugues de Llobregat	0,46	0,46	0,44	0,43	14,30	0,21
Lleida	0,46	0,46	0,46	0,50	23,70	0,29
Sant Joan Despí	0,46	0,47	0,46	0,49	10,60	0,23
Olesa de Montserrat	0,44	0,46	0,44	0,59	10,70	0,23
Sabadell	0,44	0,52	0,44	0,48	17,70	0,26
Sant Sadurní d'Anoia	0,44	0,43	0,42	0,44	10,70	0,16
Montgat	0,43	0,39	0,47	0,48	17,00	0,14
Montcada i Reixac	0,42	0,48	0,41	0,40	18,80	0,28
Sant Boi de Llobregat	0,42	0,42	0,41	0,39	13,60	0,21
Barcelona	0,40	0,39	0,37	0,37	19,30	0,24
Gavà	0,40	0,38	0,40	0,46	8,90	0,25
Rubí	0,40	0,37	0,41	0,42	17,50	0,24

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació i Idescat.

Nota: ens referim als nivells que van de P3 fins a 6è de primària com a primària. En color taronja, s'assenyalen els 30 municipis amb un percentatge més elevada d'alumnat estranger i amb un nivell de segregació residencial de la població estrangera més elevat.

Taula 2. Els 20 municipis de més de 10.000 habitants a Catalunya amb nivells de segregació (índexs de dissimilitud) més elevats a secundària (2020/2021 i 2021/2022)

	ID Secundària (2020/2021)	ID 1r d'ESO (2020/2021)	ID Secundària (2021/2022)	ID 1r d'ESO (2021/2022)	% estranger secundària (2021/2022)	ID residencial (nacionalitat)
Montgat	0,46	0,50	0,42	0,34	13,90	0,14
Badalona	0,40	0,40	0,38	0,38	13,90	0,36
Esplugues de Llobregat	0,40	0,40	0,34	0,33	10,30	0,21
Garriga, la	0,39	0,43	0,46	0,50	8,80	0,11
Tarragona	0,39	0,34	0,38	0,34	16,10	0,27
Barcelona	0,38	0,38	0,35	0,34	14,70	0,24
Molins de Rei	0,38	0,34	0,37	0,24	4,90	0,13
Ripollet	0,38	0,37	0,39	0,47	9,20	0,31
Hospitalet de Llobregat, l'	0,37	0,36	0,35	0,35	21,40	0,29
Parets del Vallès	0,37	0,37	0,31	0,28	5,20	0,16
Sant Sadurní d'Anoia	0,36	0,33	0,42	0,48	4,30	0,16
Sant Feliu de Llobregat	0,35	0,33	0,33	0,28	5,60	0,20
Sabadell	0,34	0,39	0,35	0,39	11,60	0,26
Sant Cugat del Vallès	0,33	0,37	0,32	0,35	10,10	0,16
Cornellà de Llobregat	0,32	0,32	0,30	0,33	16,40	0,27
Terrassa	0,32	0,36	0,31	0,34	14,00	0,29
Montcada i Reixac	0,30	0,26	0,29	0,32	14,80	0,28
Olesa de Montserrat	0,30	0,41	0,30	0,30	6,00	0,23
Caldes de Montbui	0,29	0,32	0,35	0,65	4,50	0,19
Canovelles	0,29	0,15	0,28	0,19	15,30	0,35

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació i Idescat.

Nota: ens referim als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. S'han exclòs els municipis que no tenen dos o més centres de secundària. En color taronja, s'assenyalen els 30 municipis amb un percentatge més elevat d'alumnat estranger i amb un nivell de segregació residencial de la població estrangera més elevat.

Els deu municipis que més han millorat els nivells de segregació escolar a primària entre els cursos 2018/2019 i 2021/2022 són el Masnou, Castellar del Vallès, Cunit, Sant Joan de Vilatorrada, el Vendrell, les Franqueses del Vallès, Malgrat de Mar, Terrassa, Tordera i Caldes de Montbui, alguns dels quals amb elevats nivells de segregació escolar (vegeu la taula 3). A secundària, els municipis que més han reduït la segregació en aquest període són Sant Joan de Vilatorrada, Cubelles, Salt, Valls, Vilanova i la Geltrú, Calafell, Vila-seca, Igualada, Santa Perpètua de Mogoda i Canet de Mar (vegeu la taula 4).

Destaquen en positiu també municipis com ara Barcelona, Manresa o Valls, que en els darrers anys han promogut accions de lluita contra la segregació escolar, com és el cas del Pla de xoc del Consorci d'Educació de Barcelona.

Taula 3. Els 20 municipis de més de 10.000 habitants amb una evolució més positiva dels índexs de dissimilitud a primària respecte al curs 2018/2019 (2021/2022)

	ID Primària (2018/2019)	ID P3 (2018/2019)	ID Primària (2020/2021)	ID P3 (2020/2021)	ID Primària (2021/2022)	ID P3 (2021/2022)
Masnou, el	0,35	0,27	0,26	0,23	0,17	0,24
Castellar del Vallès	0,43	0,67	0,3	0,47	0,27	0,62
Cunit	0,29	0,41	0,17	0,15	0,16	0,16
Sant Joan de Vilatorrada	0,36	0,47	0,26	0,27	0,23	0,29
Vendrell, el	0,32	0,36	0,23	0,24	0,21	0,31
Franqueses del Vallès, les	0,56	0,65	0,47	0,31	0,46	0,46
Malgrat de Mar	0,34	0,49	0,25	0,44	0,24	0,28
Terrassa	0,56	0,56	0,47	0,46	0,46	0,46
Tordera	0,39	0,38	0,29	0,4	0,29	0,28
Caldes de Montbui	0,35	0,61	0,28	0,28	0,25	0,39
Vallirana	0,35	0,76	0,22	0,27	0,25	0,46
Badalona	0,54	0,47	0,48	0,49	0,45	0,52
Deltebre	0,4	0,26	0,35	0,42	0,31	0,3
Esplugues de Llobregat	0,53	0,58	0,46	0,46	0,44	0,43
Sant Celoni	0,2	0,19	0,12	0,27	0,11	0,18
Esparreguera	0,3	0,52	0,24	0,27	0,21	0,27
Girona	0,43	0,49	0,34	0,43	0,34	0,38
Sant Adrià de Besòs	0,46	0,32	0,4	0,38	0,38	0,41
Sant Sadurní d'Anoia	0,5	0,52	0,44	0,43	0,42	0,44
Valls	0,32	0,22	0,27	0,33	0,24	0,24
Barcelona	0,44	0,41	0,4	0,39	0,37	0,37

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota: ens referim als nivells que van de P3 fins a 6è de primària com a primària.

En verd, es marquen els municipis que, respecte al curs 2018/2019, han experimentat una reducció de l'índex de dissimilitud de, com a mínim, 0,02 punts. En vermell, quan l'increment ha estat, com a mínim, de 0,02 punts.

Taula 4. Els 20 municipis de més de 10.000 habitants amb una evolució més positiva dels índexs de dissimilitud a secundària respecte al curs 2018/2019 (2021/2022)

	ID Secundària (2018/2019)	ID 1r d'ESO (2018/2019)	ID Secundària (2020/2021)	ID 1r d'ESO (2020/2021)	ID Secundària (2021/2022)	ID 1r d'ESO (2021/2022)
Sant Joan de Vilatorrada	0,23	0,22	0,16	0,06	0,06	0,2
Cubelles	0,15	0,06	0,06	0,05	0,01	0,02
Salt	0,36	0,32	0,27	0,19	0,22	0,23
Valls	0,25	0,23	0,15	0,1	0,12	0,15
Vilanova i la Geltrú	0,27	0,26	0,19	0,2	0,15	0,11
Calafell	0,12	0,02	0,06	0,08	0	0,07
Vila-seca	0,19	0,07	0,11	0,03	0,07	0,05
Igualada	0,25	0,27	0,17	0,11	0,14	0,12
Santa Perpètua de Mogoda	0,25	0,3	0,17	0,18	0,14	0,22
Canet de Mar	0,17	0,12	0,04	0,09	0,07	0,19
Palau-solità i Plegamans	0,22	0,38	0,14	0,45	0,12	0,2
Olesa de Montserrat	0,39	0,35	0,3	0,41	0,3	0,3
Parets del Vallès	0,4	0,59	0,37	0,37	0,31	0,28
Ripoll	0,12	0,03	0,01	0,12	0,03	0,2
Seu d'Urgell, la	0,16	0,17	0,11	0,09	0,07	0,09
Sitges	0,25	0,21	0,16	0,12	0,16	0,37
Sant Cugat del Vallès	0,41	0,46	0,33	0,37	0,32	0,35
Martorell	0,23	0,24	0,17	0,12	0,15	0,2
Gavà	0,29	0,33	0,22	0,2	0,21	0,22
Sant Vicenç dels Horts	0,28	0,33	0,21	0,18	0,21	0,28

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota: ens referim als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. S'han exclòs els municipis que no tenen dos o més centres de secundària.

En verd, es marquen els municipis que, respecte al curs 2018/2019, han experimentat una reducció de l'índex de dissimilitud de, com a mínim, 0,02 punts. En vermell, quan l'increment ha estat, com a mínim, de 0,02 punts.

Per contra, els deu municipis que més han empitjorat els nivells de segregació escolar entre els cursos 2018/2019 i 2021/2022 són Montgat, Argentona, la Roca del Vallès, Badia del Vallès, Abrera, Castelló d'Empúries, Sant Just Desvern, la Garriga, Calonge i Igualada, en el cas de primària (vegeu la taula 5), i Montgat, la Garriga, Badia del Vallès, Sant Just Desvern, Sant Feliu de Guíxols, Piera, Balaguer, Sant Andreu de la Barca, Canovelles i les Franqueses del Vallès, en el cas de secundària (vegeu la taula 6). Molts d'aquests municipis han experimentat increments superiors a 10 punts percentuals del percentatge d'alumnat estranger que hipotèticament caldria redistribuir per assolir una distribució plenament equitativa d'aquest alumnat.

Taula 5. Els 20 municipis de més de 10.000 habitants amb una evolució més negativa dels índexs de dissimilitud a primària respecte al curs 2018/2019 (2021/2022)

	ID Primària (2018/2019)	ID P3 (2018/2019)	ID Primària (2020/2021)	ID P3 (2020/2021)	ID Primària (2021/2022)	ID P3 (2021/2022)
Montgat	0,33	0,41	0,43	0,39	0,47	0,48
Argentona	0,21	0,71	0,30	0,61	0,34	0,59
Roca del Vallès, la	0,18	0,4	0,29	0,52	0,31	0,50
Badia del Vallès	0,1	0,12	0,20	0,29	0,20	0,43
Abrera	0,11	0,26	0,14	0,01	0,20	0,12
Castelló d'Empúries	0,15	0,31	0,20	0,27	0,24	0,33
Sant Just Desvern	0,22	0,41	0,31	0,49	0,31	0,47
Garriga, la	0,18	0,35	0,27	0,35	0,25	0,21
Calonge	0,17	0,41	0,23	0,3	0,24	0,14
Igualada	0,19	0,26	0,23	0,29	0,25	0,43
Montornès del Vallès	0,45	0,46	0,49	0,54	0,50	0,55
Cambrils	0,3	0,41	0,35	0,42	0,34	0,44
Santa Coloma de Farners	0,06	0,1	0,06	0,11	0,10	0,06
Sant Andreu de Llavaneres	0,05	0,06	0,04	0,18	0,09	0,34
Cassà de la Selva	0,14	0,09	0,19	0,30	0,18	0,24
Mont-roig del Camp	0,18	0,12	0,23	0,20	0,21	0,27
Palamós	0,08	0,19	0,13	0,10	0,11	0,13
Pineda de Mar	0,21	0,39	0,24	0,25	0,24	0,25
Olot	0,27	0,35	0,28	0,37	0,3	0,44
Arenys de Mar	0,12	0,1	0,10	0,21	0,14	0,14

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota: ens referim als nivells que van de P3 fins a 6è de primària com a primària.

En verd, es marquen els municipis que, respecte al curs 2018/2019, han experimentat una reducció de l'índex de dissimilitud de, com a mínim, 0,02 punts. En vermell, quan l'increment ha estat, com a mínim, de 0,02 punts.

Taula 6. Els 20 municipis de més de 10.000 habitants amb una evolució més negativa dels índexs de dissimilitud a secundària respecte al curs 2018/2019 (2021/2022)

	ID Secundària (2018/2019)	ID 1r d'ESO (2018/2019)	ID Secundària (2020/2021)	ID 1r d'ESO (2020/2021)	ID Secundària (2021/2022)	ID 1r d'ESO (2021/2022)
Montgat	0,01	0,12	0,46	0,50	0,42	0,34
Garriga, la	0,21	0,43	0,39	0,43	0,46	0,50
Badia del Vallès	0,03	0,34	0,11	0,34	0,21	0,26
Sant Just Desvern	0,14	0,21	0,26	0,34	0,32	0,42
Sant Feliu de Guíxols	0,09	0,07	0,09	0,19	0,26	0,31
Piera	0,20	0,58	0,29	0,41	0,37	0,56
Balaguer	0,04	0,12	0,09	0,17	0,15	0,06
Sant Andreu de la Barca	0,15	0,15	0,21	0,21	0,24	0,31
Canovelles	0,20	0,16	0,29	0,15	0,28	0,19
Franqueses del Vallès, les	0,12	0,12	0,18	0,28	0,20	0,28
Sant Celoni	0,15	0,19	0,19	0,24	0,23	0,41
Vendrell, el	0,12	0,23	0,19	0,36	0,20	0,27
Palamós	0,01	0,11	0,02	0,27	0,09	0,15
Castelló d'Empúries	0,13	0,14	0,20	0,28	0,21	0,09
Cardedeu	0,05	0,21	0,12	0,08	0,12	0,25
Sant Sadurní d'Anoia	0,36	0,39	0,36	0,33	0,42	0,48
Tàrraga	0,09	0,18	0,13	0,09	0,15	0,18
Esparreguera	0,22	0,18	0,26	0,28	0,27	0,29
Roses	0,18	0,25	0,16	0,25	0,23	0,26
Vallirana	0,08	0,05	0,15	0,19	0,13	0,03

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota: ens referim als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. S'han exclòs els municipis que no tenen dos o més centres de secundària.

En verd, es marquen els municipis que, respecte al curs 2018/2019, han experimentat una reducció de l'índex de dissimilitud de, com a mínim, 0,02 punts. En vermell, quan l'increment ha estat, com a mínim, de 0,02 punts.

El desplegament del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya s'ha desenvolupat de manera més lenta del que s'havia previst inicialment, però avança i la gran majoria de mesures ja estan en marxa

Arribats a l'equador del període previst per al seu desplegament, el Síndic valora que el Pacte s'està complint, però també que ho està fent de manera més lenta del que s'havia planificat inicialment. La pandèmia sobrevinguda i el canvi de legislatura han estat factors que han alentit el desplegament de mesures.

De les trenta actuacions previstes, n'hi ha quatre que ja s'han acomplert i vint-i-tres que estan en procés d'acompliment. Les mesures implementades més significatives fins ara han estat:

- L'aprovació del Decret 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya.
- L'elaboració de l'informe *Estimació del cost de la plaça escolar a Catalunya*.
- L'aplicació de les limitacions a la difusió de dades sensibles (resultats dels centres, dades de composició social dels centres, etc.): la modificació de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, a partir de la Llei 5/2020, de 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic, i l'aprovació del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública (art. 69.5).
- La creació de la unitat interna de seguiment del Pacte per part del Departament d'Educació.
- La preinscripció telemàtica (oficina electrònica de preinscripció).
- El pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE), que millora els recursos disponibles als centres amb elevada complexitat.

Fins ara, els principals esforços s'han adreçat a generar les condicions adequades per al desplegament efectiu del Pacte. La construcció de consensos entre els diversos actors signataris sobre les mesures a desenvolupar, la creació del coneixement tècnic necessari per a la concreció de les mesures previstes (amb l'elaboració de cinc informes extraordinaris que desenvolupen diferents àmbits del Pacte), l'aprovació del marc normatiu necessari a través del nou decret d'admissió d'alumnat o la creació de les estructures departamentals per al desplegament de les mesures van en aquesta direcció.

La prova que les condicions necessàries estan generades és que, després d'uns inicis en què afloraven les diferències d'interessos i perspectives entre els diversos actors signataris i la discussió se centrava a l'entorn de quina era la manera més adequada de combatre la segregació escolar, actualment les mesures que cal adoptar, amb caràcter general, ja no generen debat. En canvi, sí que ho fa la valoració sobre el grau d'implementació de les mesures acordades i els ritmes que se segueixen per part de les administracions. Així, les queixes rebudes pel Síndic de Greuges per part dels actors signataris ja no estan motivades pel tipus de mesures que es desenvolupen en el marc del Pacte, sinó pel fet que no s'estiguin aplicant les mesures previstes amb la temporalitat acordada.

Els treballs en el marc del Pacte s'han destinat sobretot a desenvolupar els fonaments que han de permetre fer un salt qualitatiu en la lluita contra la segregació escolar en el futur.

L'aprovació del nou Decret 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya, suposa un avenç molt significatiu en la lluita contra la segregació perquè situa de manera expressa les polítiques de gestió del procés d'admissió d'alumnat al servei d'aquest objectiu, no només de garantir un lloc escolar, i incorpora nombrosos instruments nous per fer-ho possible de manera més efectiva.

Aquesta normativa planteja un canvi substancial a l'hora de programar l'oferta i de gestionar l'admissió d'alumnat, per exemple, quan estableix les zones educatives com a unitats de planificació (essent abans el municipi la unitat de referència), quan consolida la intervenció dels ajuntaments en aquesta tasca amb la constitució de les taules locals de planificació, quan amplia la consideració de necessitats educatives específiques a l'alumnat en situació de risc de pobresa i condiona la detecció a l'establiment d'un criteri de renda (essent abans una valoració d'aquestes necessitats eminentment psicopedagògica) o quan introdueix topalls a l'escolarització d'alumnat

amb necessitats educatives específiques als centres d'una zona o mecanismes per garantir l'escolarització equilibrada de la matrícula viva (sense que abans existissin).

Des de la perspectiva de la gestió de l'admissió d'alumnat, el Decret 11/2021 planteja un salt qualitatiu en tres grans aspectes. En primer lloc, aquesta normativa obre la porta a incrementar la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques, del 5 % actual al 25 % possible, a partir de l'establiment d'un criteri de renda a partir del qual l'alumnat rep aquesta consideració, i també de procediments més automatitzats que deixin enrere aquesta detecció de caràcter més "artesanal".

En segon lloc, el decret també permet activar instruments per garantir plenament l'escolarització equilibrada d'aquest alumnat, com ara l'establiment d'una proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques que pot ser escolaritzat en cada centre de la zona, l'allargament de la vigència de la reserva fins a l'inici de curs i la doble via d'accés al sistema educatiu, de manera que l'alumnat amb necessitats educatives específiques només pugui ser assignat a llocs de reserva abans de l'inici de curs. Després de l'inici de curs, el Decret 11/2021 també preveu criteris per garantir l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques i per evitar que es centri la matrícula viva als centres amb una composició social més desfavorida, com ara el tancament de ràtios per grup o el deure de validació de les comissions de garanties d'admissió de les sol·licituds que es presenten durant el curs i de la seva assignació als centres. Si s'amplia la detecció i s'apliquen de manera adequada, són mesures que han de permetre assegurar l'escolarització realment equilibrada d'una proporció més elevada d'alumnat, abans i després de l'inici de curs.

I en tercer lloc, el Decret 11/2021 també estableix els instruments per garantir la gratuïtat de l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques assignat a una plaça escolar. L'assignació de plaça comporta la concessió d'un ajut econòmic a l'alumnat amb necessitats educatives específiques que compleixi el criteri de renda establert, de manera que les barreres econòmiques actualment existents quedarien eliminades.

Per abordar la supressió d'aquestes barreres i dissenyar l'ajut, el Pacte ha elaborat l'estudi del cost de la plaça escolar, que al seu torn ha de permetre orientar les mesures que comportin la millora de finançament dels centres. Fins ara, tot i que s'havia intentat en nombroses ocasions, no s'havia aconseguit elaborar un estudi del cost de la plaça escolar que comptés amb el consens de les diverses visions existents en l'àmbit educatiu, amb interessos de vegades contraposats entre els diferents actors. La mateixa memòria econòmica del Decret, que es va elaborar a partir d'aquest estudi, és un molt bon punt de partida.

Generades les condicions necessàries, el Pacte contra la segregació escolar a Catalunya entra en la fase decisiva per a l'assoliment de l'èxit dels seus objectius. No obstant això, hi ha el risc de no consolidar canvis estructurals en els procediments que se segueixen en l'escolarització d'alumnat

Un cop generades les condicions necessàries, el Síndic alerta sobre la necessitat d'abordar de manera decidida i sense dilació la fase d'implementació de les actuacions previstes, i particularment de desplegament dels instruments previstos en el nou decret d'admissió d'alumnat per combatre la segregació escolar. La intensitat amb què es desenvolupi aquesta fase condicionarà la capacitat d'aconseguir canvis estructurals reals.

Per ara, els instruments que s'han desenvolupat del Decret 11/2021, aprovat fa menys d'un any, són aquells que no comporten un canvi substancial en els procediments que se segueixen en la gestió del procés d'admissió d'alumnat. Per exemple, des del procés d'admissió per al curs 2021/2022, les Orientacions elaborades pel Departament

d'Educació han ampliat els supòsits per determinar les necessitats educatives específiques, però aquesta gestió continua fent-se de manera “artesanal” i no hi ha previst encara l'establiment d'un criteri de renda i procediments més automatitzats, la qual cosa fa difícil que la detecció experimenti un salt significatiu.

Tampoc no s'han activat, per ara, els ajuts a l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques assignats a la reserva de places, tot i que, si prenem com a referència la Llei 1/2021, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2022, hi ha la partida prevista per implementar-la, i el Departament d'Educació ha indicat que així es farà de cara al curs 2022/2023. Aquesta implementació pot ser, però, una subvenció de tipus compensatori adreçada als centres en funció de la proporció d'alumnat amb necessitats educatives específiques que tinguin, tal com succeeix ja amb la convocatòria de finançament addicional dels centres privats que presten el Servei d'Educació de Catalunya que actualment ja reben alguns centres concertats amb una proporció més elevada d'alumnat amb necessitats educatives específiques, simplement ampliant la cobertura i els imports previstos. En canvi, alternativament, es pot aprofitar l'existència d'aquest ajut com a instrument per combatre realment la segregació escolar, no només per compensar els seus efectes. Això passaria per vincular la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques prèvia a l'admissió i l'assignació de plaça de reserva amb la concessió posterior de l'ajut, per condicionar la seva concessió a l'assignació efectiva d'alumnat a la reserva de places, per assegurar o promoure que l'alumnat amb necessitats educatives específiques participa en les polítiques d'escolarització equilibrada d'alumnat i per consolidar una via d'accés al sistema educatiu amb garanties de gratuïtat (reserva).

Des d'aquest punt de vista, doncs, cal desplegar els instruments més transformadors dels procediments que se seguïen fins ara, i cal fer-ho amb la intensitat i l'orientació necessàries per fer un salt qualitatiu en la reducció dels desequilibris en la composició social dels centres.

D'una banda, val a dir que el Decret 11/2021 va ser aprovat fa menys d'un any, de manera que el Departament d'Educació encara no ha tingut prou temps per implementar alguns d'aquests canvis més substancials, com pot ser el disseny de l'automatització de la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques basada en un criteri de renda.

D'altra banda, però, el Síndic també constata que algunes de les disposicions transitòries previstes en el Decret 11/2021, que estableix uns terminis per al desplegament dels instruments previstos, no s'estan acomplint. És el cas, per exemple, de la delimitació de les noves zones educatives (disposició transitòria primera) o de l'adaptació de les adscripcions entre centres (disposició transitòria quarta), que s'havia de fer en el termini de nou mesos i encara està en procés.

Davant d'aquest escenari, en primer lloc, el Síndic recorda que no és possible combatre la segregació de manera efectiva amb mesures “a mig gas” o amb la no aplicació de les mesures que podrien potencialment generar una reducció més significativa de la segregació escolar. La manca d'una millora estructural en la correcció dels nivells de segregació escolar del sistema educatiu a escala local s'explica no només pel caràcter focalitzat de moltes de les mesures adoptades fins ara, sinó, en part, també, pel desplegament parcial de les mesures previstes en el Decret 11/2021 i per la poca intensitat de les polítiques de lluita contra la segregació escolar implementades.

Les Orientacions elaborades pel Departament d'Educació preveuen aplicar, a partir del procés d'admissió per al curs 2022/2023, dos instruments nous: l'allargament de la vigència de la reserva de places i la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques per centre.

S'han produït avenços en la correcció de dinàmiques que contribueixen a reproduir la segregació escolar en l'escolarització equilibrada d'alumnat amb necessitats educatives específiques, però encara hi ha molt marge de millora en la detecció, en l'ús de la reserva de places i en la gestió de la matrícula viva

- *S'ha augmentat en més d'un 50 % la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques arran de la signatura del Pacte*

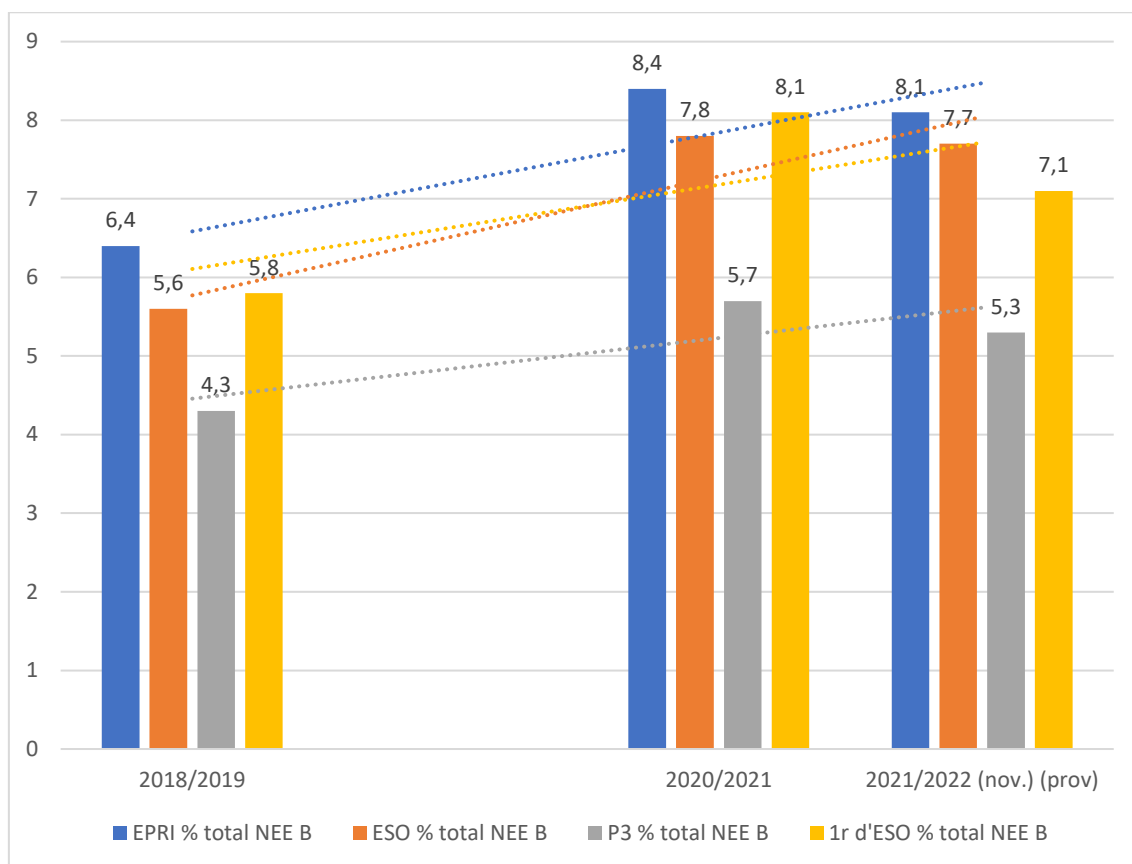
Si bé encara no s'han assolit els nivells necessaris per aconseguir aquest salt qualitatiu en l'escolarització equilibrada d'alumnat, convé posar de manifest que des de la signatura del Pacte s'ha augmentat en més d'un 50 % la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques: l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques ha passat del 6,4 % el curs 2018/2019 al 8,1 % el curs 2021/2022 a educació primària, i del 5,6 % al 7,7 % a educació secundària, mentre que, si es prenen com a referència les sol·licituds en el procés d'admissió d'alumnat, l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques ha passat en aquest mateix període del 3,4 % al 5,9 % en el cas de P3, i del 3,7 % al 7,3 % en el cas de 1r d'ESO. En valors absoluts, l'increment de sol·licituds és del 55,2 % a P3 i del 97,4 % a 1r d'ESO (taula 7 i gràfic 4).

Taula 7. Evolució de l'alumnat amb necessitats educatives específiques de tipus B i C (2018-2022)

Etapa	Tipus	2018/2019		2020/2021	2021/2022 (novembre)
EINF EPRI	Total	703.383		675.566	657.045
	B	44.743		56.585	53.442
	C	19.031		20.022	17.957
	% total NEE B	6,4		8,4	8,1
	% total NEE C	2,7		3,0	2,7
ESO	Total	326.059		336.677	337.390
	B	18.266		26.309	25.921
	C	10.769		11.921	10.213
	% total NEE B	5,6		7,8	7,7
	% total NEE C	3,3		3,5	3,0
Etapa	Tipus	2018/2019		2020/2021	2021/2022 (novembre)
P3	Total	69.581		65.200	61.406
	B	3.002		3.720	3.249
	C	969		804	611
	% total NEE B	4,3		5,7	5,3
	% total NEE C	1,4		1,2	1,0
1r ESO	Total	83.083		86.521	83.859
	B	4.831		6.978	5.954
	C	2.241		2.461	1.678
	% total NEE B	5,8		8,1	7,1
	% total NEE C	2,7		2,8	2,0

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Gràfic 4. Evolució de l'alumnat amb necessitats educatives específiques de tipus B i C (2018-2022)

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Tot i l'increment de la detecció, aquesta encara està lluny dels nivells esperats (al voltant del 20-25 % de l'alumnat): per incrementar el nombre d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques dels prop de 80.000 actuals als més de 200.000, s'hauria de multiplicar pràcticament per 2,5 la detecció actual d'aquest alumnat.

Així mateix, des de la signatura del Pacte, es redueix el nombre de municipis inactius en la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques, però persisteixen desigualtats territorials importants. En el procés d'admissió corresponent al curs 2018/2019, a P3 hi havia un 40 % de municipis de més de 10.000 habitants que tenia 0 sol·licituds d'alumnat detectat amb necessitats educatives de tipus socioeconòmic, mentre que aquesta proporció ha decregut fins al 27 % en el procés d'admissió per al curs 2021/2022. Un 23,8 % de municipis, a més, situen la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques de tipus socioeconòmic a P3 per sobre del 10 %.

Tot i aquesta evolució positiva, val a dir que encara més d'un 25 % de municipis no detecta alumnat amb necessitats educatives específiques abans del procés d'admissió.

Segons les dades del Departament d'Educació per al procés d'admissió corresponent al curs 2021/2022, municipis com ara Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Calafell, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Montserrat, Martorell, Molins de Rei, Olesa de Montserrat, el Prat de Llobregat, Sant Adrià del Besòs, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Vicenç dels Horts o Viladecans no tenien sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques de tipus socioeconòmic.

En canvi, municipis com ara Barcelona, Girona, Figueres, Vilanova i la Geltrú, Ripoll, Terrassa, Mataró, Salt, Manresa, Manlleu, la Bisbal d'Empordà, Banyoles, Valls, Vic, Torroella de Montgrí, Santa Coloma de Farners o Balaguer, presenten percentatges superiors al 10 %.

Un altre avenç positiu té a veure amb la millora de l'adequació del nombre de places reservades a la quantitat d'alumnat amb necessitats educatives específiques resident a la zona. Abans de la signatura del Pacte, la reserva de places estava clarament sobredimensionada, la qual cosa dificulta l'escolarització equilibrada d'alumnat. A P3 el nombre de sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques era inferior al 50 % del nombre de places reservades per a aquest alumnat en el procés d'admissió per al curs 2018/2019, mentre que, en el procés d'admissió corresponent al curs 2021/2022, aquesta proporció ha augmentat fins a més del 70 % de la reserva de places. I a 1r d'ESO, l'alumnat amb necessitats educatives específiques ocupava més del 70 % de la reserva en el procés d'admissió corresponent al curs 2018/2019, mentre que en el procés per al curs 2021/2022 aquesta proporció ja és quasi del 95 % (taula 8).

Taula 8. Evolució de l'equilibri entre les sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques i la reserva de places a P3 i 1r d'ESO (2018-2022)

Etapa	Tipus	2018/2019	2020/2021	2021/2022
P3	Sol NEE / Oferta inicial (reserva)	49,3	52,6	71,3
	Sol NEE / Oferta final (reserva)	46,2	51,3	61,9
1r d'ESO	Sol NEE / Oferta inicial (reserva)	71,0	82,0	94,6
	Sol NEE / Oferta final (reserva)	64,8	75,7	79,8

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

O també hi ha una tendència positiva en la gestió equilibrada de la matrícula viva: el curs 2020/2021 s'ha reduït el percentatge de matrícula viva en centres amb elevada complexitat respecte al curs 2018/2019, del 5,3 % al 3,6 % a primària i del 4,2 % al 3,2 % a secundària (per efecte d'una reducció de l'arribada d'alumnat nouvingut al sistema educatiu), i també s'ha reduït la proporció de matrícula viva assignada a centres amb elevada complexitat, del 40,2 % al 36,5 % a primària i del 30,1 % al 27,9 % a secundària (taula 9).

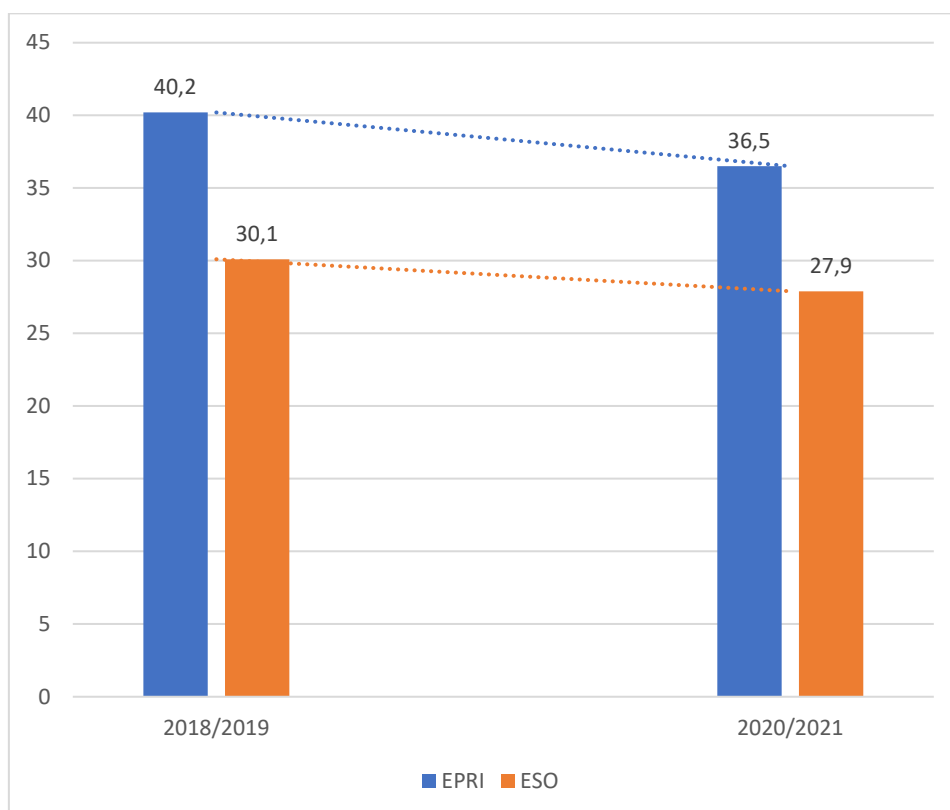
En negatiu, però, cal posar de manifest que encara una proporció molt significativa de matrícula viva s'escolaritza en centres amb elevada complexitat: mentre en el conjunt dels centres la matrícula viva representa el 2,3 % de l'alumnat a primària i el 2,1 % a secundària, en el cas dels centres amb elevada complexitat aquest pes és del 3,6 % a primària i del 3,2 % a secundària. Com s'ha dit, el curs 2020/2021 més d'una quarta part de l'alumnat, tant a primària com a secundària, s'escolaritza en centres amb elevada complexitat, amb una tendència més gran a fer-ho en el cas d'alumnat amb necessitats educatives específiques: el 42,6 % de l'alumnat amb necessitats educatives específiques escolaritzat fora de termini a primària i el 34,2 % a secundària s'escolaritza en centres amb elevada complexitat, sis punts percentuals per sobre del que ho fa el conjunt de l'alumnat (36,5 % a primària i 27,9 % a secundària).

Taula 9. Evolució de les dades relacionades amb la gestió de la matrícula viva (2018-2022)

EINF EPRI	2018/2019	2019/2020	2020/2021	(Matrícula viva NEE)	2021/2022 (novembre)	(Matrícula viva NEE) (novembre)
Nombre de matrícula viva en centres d'alta complexitat	6.583		5.583	4.804	1.310	919
Percentatge de matrícula viva en centres d'alta complexitat	5,3		3,6	3,1	0,9	0,6
Percentatge de matrícula viva assignada a centres d'alta complexitat	40,2		36,5	42,6	36,9	44,0
Nombre de matrícula viva	16.384		15.289	11.277	3.552	2.091
Percentatge de matrícula viva	2,6		2,3	1,7	0,5	0,3
ESO	2018/2019	2019/2020	2020/2021	(Matrícula viva NEE)	2021/2022 (novembre)	(Matrícula viva NEE) (novembre)
Nombre de matrícula viva en centres d'alta complexitat	2.111		1.950	...	547	448
Percentatge de matrícula viva en centres d'alta complexitat	4,2		3,2	...	0,9	0,7
Percentatge de matrícula viva assignada a centres d'alta complexitat	30,1		27,9	34,2	32,1	37,8
Nombre de matrícula viva	7.023		6.979	6.090	1.704	1.184
Percentatge de matrícula viva	2,4		2,1	1,8	0,5	0,4

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Gràfic 5. Evolució del percentatge de matrícula viva a centres d'alta complexitat (2018-2022)

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

Si bé el Departament d'Educació encara no ha desplegat un dels instruments bàsics per evitar aquesta dinàmica, que és la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques, val a dir que, a escala local, encara no s'utilitzen els instruments que estableix el Decret 11/2021 i que ja estan disponibles per garantir l'escolarització equilibrada de la matrícula viva (tancament de ràtios per grup després de l'inici de curs, increments de ràtio, etc.), de manera que s'incompleix el compromís de no escolarització de la matrícula viva d'alumnat amb necessitats educatives específiques a centres amb elevada complexitat.

S'està incrementant la sobreoferta per efecte de l'evolució de la demografia educativa: quasi una cinquena part de places de P3 roman vacant

El Pacte preveu la reducció de la sobreoferta perquè és un dels factors que contribueixen a reproduir la segregació escolar i a afeblir els centres amb menys demanda social. El mateix Decret 11/2021 també preveu com a criteri de programació de l'oferta la necessitat de reduir les situacions de sobreoferta. La reducció dels fluxos immigratoris arran de la crisi econòmica del 2008 i de la crisi derivada de la pandèmia, juntament amb les taxes de natalitat més baixes de les darreres tres dècades, han provocat que, any rere any, l'alumnat que accedeix a l'educació infantil de segon cicle es redueixi, i que des del curs 2021/2022 també ho estigui fent l'alumnat a l'educació secundària obligatòria.

Des de la signatura del Pacte, i contràriament als seus objectius, la sobreoferta ha augmentat notablement, especialment a P3: mentre al curs 2018/2019 les sol·licituds cobrien el 89 % de l'oferta inicial a P3, el curs 2021/2022 aquesta xifra ha decrescut fins al 82,8 %, amb una diferència entre oferta inicial i sol·licituds que ha passat de 8.361 a 12.419.

Taula 10. Evolució de les dades de sobreoferta (2018-2022)

Etapa	Tipus	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
P3	Sol / Oferta inicial (100 places)	89,0		84,7	82,8
	Sol / Oferta final (100 places)	86,9		84,1	82,4
	Oferta inicial - Sol·licituds	8.361		11.483	12.419
	Oferta final - Sol·licituds	10.205		12.058	12.798
1r ESO	Sol / Oferta inicial (100 places)	97,8		98,0	95,2
	Sol / Oferta final (100 places)	95,8		96,3	94,9
	Oferta inicial - Sol·licituds	1.275		1.220	2.871
	Oferta final - Sol·licituds	2.464		2.308	3.087

Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació.

El Departament d'Educació ha anunciat la reducció d'un 20 % de places als centres públics a P3, de prop del 15 % si prenem com a referència el conjunt de l'oferta del Servei d'Educació de Catalunya, que ha de permetre reduir la situació de sobreoferta de manera significativa.

La situació de sobreoferta és més prevalent en el sector concertat que en el sector públic. Per al procés d'admissió corresponent al curs 2021/2022, per exemple, les sol·licituds rebudes per centres públics cobrien el 86,1 % de les places ofertes, mentre que en el sector concertat aquest percentatge es reduïa fins al 76,0 %.

Per donar cobertura a la demanda social de centres públics en contextos amb dèficit d'oferta, a posteriori de la signatura del Pacte, el Departament d'Educació va aprovar el

Decret Llei 10/2019, de 28 de maig, del procediment d'integració de centres educatius a la xarxa de titularitat de la Generalitat, que estableix els requisits i els procediments previstos per a la promoció d'aquesta integració. D'ençà d'aquest fet, prop d'una desena de centres concertats s'han integrat a la xarxa pública, majoritàriament amb un dèficit important de demanda, i en algunes ocasions també amb una composició socialment desfavorida. Caldrà valorar si el canvi de titularitat en un context amb dèficit d'oferta pública pot contribuir a incrementar la seva demanda o bé aquesta mesura només contribueix a reproduir al llarg del temps la segregació escolar.

En l'àmbit de la programació de l'oferta, també destaca l'increment d'instituts escola, 62 des de l'any 2019, fins a un total de 97 el curs 2021/2022. Val a dir que la majoria d'instituts escola són centres de màxima o alta complexitat, el 58 %, significativament per sobre dels instituts, on aquesta proporció decreix fins al 39,9 %. La creació d'instituts escola, a través de la reconversió d'escoles amb baixa demanda i composició social desfavorida, genera riscos relacionats amb la segregació escolar. El 73,9 % dels instituts escola són centres amb una composició social significativament més desfavorida que el municipi.

S'ha incrementat el suport als centres amb elevada complexitat en el context de pandèmia, però s'ha incrementat l'absentisme escolar i s'ha reduït el nombre de centres amb elevada complexitat que disposa de la sisena hora

La pandèmia ha tingut una incidència gran en els centres amb elevada complexitat, ja sigui per l'afectació més gran de la crisi econòmica sobre les famílies, per les desigualtats d'acompanyament familiar en un context en què s'han produït interrupcions de la presencialitat en l'escolarització de l'alumnat com a conseqüència dels confinaments i les quarantenes, o per les dificultats de connectivitat d'una part significativa de l'alumnat a causa de la bretxa digital, entre d'altres.

Durant el tercer trimestre del curs 2019/2020, període en què els centres van romandre tancats, el Síndic va constatar que molts alumnes socialment desfavorits no van poder seguir l'activitat lectiva programada de manera adequada, malgrat les actuacions dutes a terme per administracions, centres i professorat.

En els darrers mesos de pandèmia, el Departament d'Educació ha desenvolupat mesures positives per millorar l'atenció de l'alumnat dels centres amb elevada complexitat. L'aposta decidida per la presencialitat de cara als cursos 2020/2021 i 2021/2022 va ser positiva per garantir el dret de l'alumnat socialment desfavorit a l'educació en igualtat d'oportunitats. El juliol de 2020, el Departament d'Educació va presentar el Pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE), que es va posar en funcionament el curs 2020/2021 amb 19 mesures adreçades específicament als centres amb elevada complexitat, amb una inversió de 48 milions d'euros, que preveia, entre d'altres, la contractació de personal d'atenció educativa o l'increment d'actuacions en el marc dels plans educatius d'entorn. Prèviament, el Departament d'Educació també va anunciar la posada en funcionament del Pla d'educació digital de Catalunya, amb una inversió de 106 milions d'euros per al curs 2020/2021, amb mesures orientades a reduir, entre d'altres, la bretxa digital, amb el subministrament de dispositius electrònics per a l'alumnat socialment desfavorit.

Més enllà d'aquestes consideracions, el Síndic destaca dues tendències negatives des de la perspectiva de l'equitat.

Una d'elles té a veure amb l'increment de l'absentisme escolar als centres amb elevada complexitat, especialment amb elevada concentració d'alumnat d'ètnia gitana, per efecte de la pandèmia. La por de possibles contagis o les facilitats per fugir dels mecanismes de control en un context en què la presencialitat als centres ha estat discontinua són factors que han accentuat aquesta situació. A tall d'exemple, el Síndic

ha constatat que l'absentisme escolar a un institut escola de màxima complexitat (actuació AO-00022/2018) ha passat dels 15 alumnes crònics a primària a 153.

En aquest sentit, val a dir que el PMOE 2020-21 ha previst l'ampliació de la dotació econòmica adreçada a implementar el Projecte de promoció escolar a les zones amb alt percentatge d'alumnat gitano, i que s'han incorporat noves zones al projecte i dotze figures de promotors més als centres en el període comprès entre els cursos 2019/2020 i 2021/2022.

Una altra tendència negativa té a veure amb la disponibilitat de la sisena hora als centres públics amb elevada complexitat. Prop del 40 % dels centres amb elevada complexitat no tenen sisena hora i més de la meitat dels que la tenien van perdre-la el curs 2020/2021, tot i que posteriorment una majoria ja l'ha recuperada. Arran de les instruccions donades sobre el manteniment de la sisena hora durant el curs 2020/2021 pel Departament d'Educació, un nombre important de centres, més de la meitat (el 55,7 %), van renunciar a mantenir-la, amb una renúncia més gran per part dels centres de màxima complexitat (66 %). Els centres de màxima complexitat que tenien sisena hora efectiva van passar del 62,8 % el curs 2019/2020 al 21,2 % el curs 2020/2021.

El maig de 2021, el Departament d'Educació va emetre una altra resolució en relació amb la impartició de la sisena hora en els centres de titularitat del Departament d'Educació, en què s'especificava que els centres que van deixar d'impartir la sisena hora el curs 2021/2022 l'havien de restablir per al curs 2021/2022, però 31 centres han renunciat a recuperar-la.

2. Principals prioritats d'actuació del Pacte en els propers anys

El desplegament de les zones educatives heterogènies com a unitats de planificació educativa

El Decret 11/2021 preveu la necessitat de garantir que les zones educatives siguin socialment heterogènies i que aquesta sigui la unitat de referència a l'hora de programar l'oferta, que al seu torn ha de partir d'un equilibri entre demanda potencial resident a la zona i places disponibles, i també a l'hora de determinar les adscripcions, la reserva de places o l'aplicació de les mesures específiques per a l'equitat escolar.

En aquesta línia, es proposa:

- **Delimitació de les zones educatives.** Cal revisar els models de zonificació escolar vigents a cada municipi per analitzar el nivell d'heterogeneïtat social de les diferents zones i aplicar el model més eficaç a l'hora de combatre la segregació escolar, sigui quina sigui la seva composició i delimitació, tenint present que la seva composició social ha de ser heterogènia com a requisit fonamental.
- **Articulació dels instruments relacionats amb la gestió del procés d'admissió i amb l'escolarització equilibrada d'alumnat a l'entorn de les zones educatives.** Les taules locals de planificació han de revisar l'aplicació dels instruments com les adscripcions, la reserva de places o la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques en funció de cada zona educativa.

La millora de la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques

La capacitat d'aconseguir avenços significatius en la lluita contra la segregació escolar dependrà de la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques, per tal que posteriorment sigui atès en el marc de les mesures d'escolarització equilibrada d'alumnat. L'objectiu és incrementar el nombre d'alumnat amb necessitats educatives

específiques per raons socioeconòmiques dels prop de 80.000 actuals als més de 200.000.

En aquest sentit, es proposa:

- **Aplicació del criteri de renda per a la detecció.** Cal definir un llindar de renda com a element central per determinar la concurrència de les necessitats educatives específiques de l'alumnat, tal com ja succeeix amb la concessió d'ajuts econòmics, que cobreixi el conjunt d'alumnat en situació de pobresa. En aquest sentit, es proposa un sistema de cribratge a través d'una fórmula basada en el compliment de requisits garantits a partir de llindar de renda o de la suma d'altres condicions socials.
- **Automatització de la detecció.** Convé promoure la detecció automatitzada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques amb ús especialment de la informació disponible en els registres administratius, que permeten acreditar les situacions de desavantatge educatiu, de vegades per mitjà d'avaluacions prèvies ja fetes per part de professionals de l'àmbit educatiu o social.

El desplegament intensiu dels instruments previstos en el Decret 11/2021 per garantir l'escolarització equilibrada d'alumnat amb necessitats educatives específiques

Un cop feta la detecció, convé garantir que l'alumnat amb necessitats educatives específiques s'escolaritza de manera equilibrada entre els diferents centres de cada zona. El Decret 11/2021 estableix instruments que, aplicats de manera adequada, garanteixen l'escolarització plenament equilibrada d'aquest alumnat.

Amb aquest propòsit, es planteja:

- **Establiment de la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques.** Aquesta proporció màxima determina el nombre d'alumnat amb aquestes necessitats que pot ser escolaritzat en cada centre de la zona.
- **Planificació de la reserva com a via exclusiva d'accés al sistema educatiu per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques en el procés de preinscripció abans de l'inici de curs.** Cal garantir que l'alumnat amb necessitats educatives específiques només pot ser assignat a llocs de reserva. L'allargament de la vigència de la reserva fins a l'inici de curs permet atendre per aquesta via l'alumnat nouvingut durant el període d'estiu. Prèviament, en funció de la detecció feta, cal determinar les places de reserva de cada zona i centre, amb la voluntat que hi hagi un equilibri entre alumnat detectat i nombre de places.
- **Convocatòria d'ajuts econòmics als centres per a l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, vinculats a la detecció i accés per reserva.** Cal garantir la gratuïtat de l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques assignat a una plaça escolar. L'assignació de plaça ha de comportar la concessió d'un ajut econòmic directament assignat als centres per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques que compleixi el criteri de renda establert. Aquest ajut, d'un import calculat a partir de l'informe sobre el cost de la plaça escolar elaborat en el marc del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya (Síndic de Greuges, 2020), que ja està establert a la memòria econòmica del Decret, hauria de garantir l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques als centres educatius amb accés gratuït a les activitats complementàries i els serveis escolars (exclòs el menjador escolar, l'accessibilitat econòmica del qual depèn d'una altra convocatòria d'ajuts, i incloses les sortides i colònies escolars, i el material escolar).

La protecció dels centres amb elevada complexitat en l'admissió

Els centres amb elevada complexitat acostumen a tenir una elevada presència d'alumnat amb necessitats educatives específiques. Cal garantir l'aplicació de les mesures previstes en el Decret 11/2021 que han de servir per reduir la segregació escolar dels centres amb elevada complexitat, tant les que s'orienten a evitar la concentració d'alumnat amb necessitats educatives específiques a aquests centres, com ara la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques per centre o la gestió equilibrada de la matrícula viva, com també les que estan orientades a incrementar l'escolarització d'alumnat socialment afavorit a aquests centres, com ara l'oferta de places singulars.

En aquest sentit, es proposa:

- **Ús dels instruments per garantir l'escolarització equilibrada de la matrícula viva.** Convé aplicar els instruments que ofereix el Decret 11/2021 per evitar l'escolarització de matrícula viva d'alumnat amb necessitats educatives específiques als centres de màxima complexitat del municipi, i més específicament, el tancament de grups o la limitació de les ràtios d'alumnes per grup (art. 60), la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques (art. 59), la reducció del nombre màxim d'alumnes per grup (art. 58) i l'increment del nombre màxim d'alumnes per grup (art. 50), així com també que els criteris emprats per a l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques s'ajustin a allò que preveu el Decret 11/2021.
- **Determinació de les adscripcions entre centres.** Cal revisar els models d'adscripció entre centres de primària i secundària per promoure itineraris que no reproduïxin la segregació escolar, tot evitant que les escoles amb una elevada concentració d'alumnat socialment desfavorit estiguin adscrites a instituts amb aquesta mateixa composició social, quan hi ha alternatives d'adscripció a la zona. Amb aquest propòsit, cal elaborar els informes d'impacte dels diferents models possibles d'adscripció entre aquests centres en l'escolarització equilibrada d'alumnat i l'acreditació de l'adequació del model proposat respecte d'altres models alternatius possibles, tal com preveu l'article 31.5 del Decret 11/2021.
- **Utilització de l'oferta de places singular com a instrument de desagregació de centres amb elevada complexitat.** La reducció de la complexitat del centre pot venir donada per l'increment de l'admissió d'alumnat socialment no desfavorit. Cal estructurar a escala local un treball conjunt entre serveis educatius i serveis municipals per promoure l'acompanyament de grups de famílies en el pas del primer al segon cicle d'educació infantil o en el pas de primària a ESO.

L'acompanyament i l'impuls de la implementació de les mesures a escala local

El Síndic recorda que no és condició suficient tenir un nou marc normatiu favorable per reduir la segregació escolar, perquè a escala local hi ha maneres de desactivar els instruments previstos. El Síndic ha denunciat en nombroses ocasions que en determinats territoris s'ha infrautilitzat la reserva de places per combatre la segregació, tot i que la normativa preveia aquest instrument, o que no s'ha fet un ús efectiu de la zonificació escolar o de les adscripcions, per exemple, tot i que el decret anterior de 2007 ja ho preveia.

Malgrat que hi ha experiències positives i un avenç en l'aplicació de mesures que ajuden a combatre la segregació escolar a molts municipis, no hi ha encara de manera generalitzada a escala local un posicionament prou actiu i convincent per combatre la segregació escolar a través dels instruments que ofereix la normativa que regula el procediment de preinscripció i matrícula.

L'experiència ens demostra que els municipis amb bones pràctiques han tingut voluntat política i convicció d'actuació per part dels representants de les administracions afectades i de les estructures tècniques en el territori, particularment de les inspeccions d'educació, de les regidories d'educació i del personal tècnic municipal. Si no hi ha persones que adopten aquest objectiu i que intenten aprofitar els instruments disponibles, no hi ha marge per al desplegament efectiu de mesures per combatre la segregació escolar.

El Síndic recorda, a més, la necessària corresponsabilitat del conjunt de la comunitat educativa, no només de l'Administració, per fer possible el desplegament de les mesures previstes en el nou decret. La disposició que adopten els centres escolars és determinant per a l'efectivitat de les mesures adoptades per promoure l'equilibri en l'escolarització de l'alumnat. Si els diferents actors que hi intervenen se centren en els seus interessos particulars i no pas en l'objectiu comú de combatre la segregació escolar, les possibilitats d'avançar de manera decidida i reduir els desequilibris existents al sistema educatiu són més limitades.

Per aquest motiu, es proposa:

- **Pla de monitorització i acompanyament per al desplegament del Decret 11/2021 a escala local.** Convé desenvolupar un pla que garanteixi tant la formació de les persones responsables en el territori de fer-ho, fonamentalment personal inspector d'educació, responsables de regidories d'educació i personal tècnic municipal, com l'acompanyament d'aquestes en la implementació i utilització efectiva dels diversos instruments que disposa aquesta normativa, així com també l'avaluació de l'evolució dels seus possibles efectes a l'hora de reduir la segregació escolar a les diferents zones.
- **Pactes locals de lluita contra la segregació escolar.** Cal promoure pactes locals contra la segregació escolar que defineixin criteris i mesures a desenvolupar per combatre aquest fenomen en el municipi, a partir de la participació i el treball compartit dels agents de la comunitat educativa, i amb el col·laboratge del Departament d'Educació i de les administracions locals. Els pactes locals permeten visibilitzar el problema de la segregació escolar i situar-lo en l'agenda política, alinear els actors clau en l'abordatge del problema de la segregació escolar, més enllà dels interessos particulars de cada actor, i apoderar i legitimar les administracions perquè adoptin mesures decidides.

L'adaptació dels sistemes d'informació relacionats amb el procés d'admissió d'alumnat als objectius de la lluita contra la segregació escolar

Per millorar la corresponsabilitat de la comunitat educativa en la lluita contra la segregació escolar i fer efectives les mesures aplicades, és important que les famílies coneguin la conveniència de combatre aquest fenomen, els mitjans a través dels quals els poders públics vetllen per aquest objectiu, els drets de què realment disposen en el procés d'admissió d'alumnat, etc. L'aplicació de mesures per part de les administracions topa de vegades amb les resistències de les famílies que volen satisfer una determinada opció de tria malgrat no haver obtingut plaça.

El Departament d'Educació, les administracions locals o els centres educatius disposen de sistemes d'informació que no sempre es posen al servei de l'objectiu de combatre la segregació escolar.

Des d'aquesta perspectiva, es proposa:

- **Campanyes de sensibilització adreçades a les famílies que acompanyin l'aplicació de mesures per combatre la segregació escolar.** Cal dissenyar, per part del Departament d'Educació i també dels ajuntaments, campanyes i sistemes d'informació que contribueixin a reforçar les equivalències entre centres, a desestressar l'elecció de centre per part de les famílies i a ampliar els marges de tria, i també campanyes que ajudin a fer entendre i a acceptar l'aplicació de mesures.
- **Guia de bones pràctiques en les portes obertes adreçada als centres.** Convé crear una guia de bones pràctiques en les portes obertes adreçada als centres educatius per generar equivalències en els formats de les jornades de portes obertes i promoure dinàmiques col·laboratives entre centres amb l'objectiu d'evitar les diferències detectades en les jornades passades, que tenen efectes negatius sobre l'equitat de l'admissió d'alumnat.
- **Avaluació de l'accessibilitat i usabilitat de la tramitació electrònica.** Cal fer estudis d'accessibilitat de la tramitació electrònica de la preinscripció i matrícula per garantir la màxima accessibilitat del procés d'admissió per a les famílies amb menys recursos socioculturals.

La programació de l'oferta a mitjà termini per reduir la situació de sobreoferta

Les situacions de sobreoferta contribueixen a reproduir la segregació escolar perquè contribueixen a satisfer la demanda social, però posen més dificultats als centres amb una demanda més feble a l'hora de cobrir les places disponibles. L'evolució de la demografia educativa, tal com s'ha dit, ha comportat una reducció de la demanda social al sistema educatiu i un increment de la diferència entre sol·licituds i places disponibles. El manteniment d'aquestes situacions al llarg del temps provoca en molts municipis que, a posteriori de la preinscripció, es facin tancaments de grups en funció del nivell de demanda de cada centre com a element principal, i de manera reactiva, circumstàncies que no responen als criteris establerts pel Decret 11/2021 per a la supressió d'oferta, que no donen estabilitat als projectes educatius dels centres i que incrementen les dinàmiques competitives per a la captació de demanda.

Més enllà de l'aplicació de la reducció de ràtio del 20 % anunciada pel Departament d'Educació, que permetrà reduir la sobreoferta en una part important, convé definir en cada zona i municipi quants grups i centres caldrà per respondre a les necessitats d'escolarització, d'acord amb l'evolució de la demografia educativa prevista.

En aquest sentit, es proposa:

- **Planificació de l'oferta a mitjà i llarg termini.** Cal planificar a escala local, a través de les taules locals de planificació, i escoltades les comissions de participació en la programació, una oferta a mitjà i llarg termini (període d'entre tres i vuit anys), que corregeixi la situació de sobreoferta existent, ja sigui amb l'aplicació de reduccions de ràtios, la supressió de grups o el tancament de centres, tenint en compte l'impacte sobre la segregació escolar.

La millora del finançament dels centres

El Síndic recorda que cal desplegar en la mesura de les disponibilitats pressupostàries la millora del finançament dels centres públics i concertats prevista en l'estudi del cost de la plaça escolar. Sense abordar el repte del finançament dels centres serà difícil aconseguir canvis estructurals.

Amb tot, el Síndic també recorda que l'objectiu del Pacte no és la millora del finançament dels centres públics i concertats, sinó combatre la segregació a través de diferents instruments, entre els quals també hi ha la millora del finançament dels centres. L'increment de finançament públic de la plaça escolar en el marc del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya només s'ha de desenvolupar si va orientat a corregir aquesta problemàtica. Per tant, el Síndic demana al Departament d'Educació que millori el finançament dels centres però que posi aquesta millora al servei de la lluita contra la segregació, no pas com una condició necessària prèvia per valorar l'adopció de mesures. Altrament, el que estariem fent és incrementar la despesa pública amb el risc de no aconseguir reduir la segregació escolar.

Per aquest motiu, es proposa:

- **Convocatòria d'ajuts econòmics als centres per a l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, vinculats a la detecció i l'accés per reserva** (anteriorment exposada), d'acord amb el Decret 11/2021.
- **Contractes programa per a centres públics i concertats.** El sistema d'assignació pressupostària per donar resposta a l'infrafinançament dels centres es podria fer a partir dels contractes programa, tant amb centres públics com amb centres concertats, que han d'anar acompanyats indefectiblement d'una millora dels instruments de control sobre el compliment de les condicions que estableix el contracte programa, i també d'una millora dels instruments d'escolarització equilibrada d'alumnat.

Alhora, caldria establir un sistema d'aplicació gradual i progressiva, que incideixi en la lluita contra la segregació escolar i que comenci per afavorir les condicions de gratuïtat entre els alumnes, els centres i els entorns amb més gran complexitat, i que progressivament s'estengui al conjunt del sistema educatiu, en funció de les disponibilitats pressupostàries.

Aquest sistema d'aplicació gradual podria combinar, en primer lloc, una millora inicial del finançament als centres amb més complexitat, a mode de sistema de compensació, amb l'objectiu de garantir projectes educatius amb nivells de despesa equivalents als centres amb menys complexitat; en segon lloc, una millora inicial del finançament focalitzat en l'alumnat socialment desfavorit, independentment del centre on estigui escolaritzat, amb l'objectiu de garantir-ne l'escolarització en condicions d'igualtat d'oportunitats amb qualsevol dels centres que integren el Servei d'Educació de Catalunya, i finalment, una millora inicial del finançament dels centres dels territoris amb elevada segregació escolar, amb l'objectiu de suprimir les barreres econòmiques als centres que en formen part i d'orientar aquesta inversió a la reducció dels desequilibris.

- **Instruccions del Departament d'Educació als centres sobre el pagament de quotes.** Cal elaborar, per part del Departament d'Educació, unes instruccions adreçades als centres públics i concertats sobre el pagament de quotes per a activitats complementàries, serveis escolars i aportacions a les fundacions o a les AMPA/AFA, entre d'altres, per evitar que siguin un àmbit de generació de desigualtat educativa i per garantir que s'acompleix el que estableix la normativa.

Aquestes instruccions, entre altres aspectes, han d'establir les condicions d'aportació econòmica voluntària de les famílies i la informació que aquestes han de rebre sobre les aportacions a les fundacions o AMPA/AFA i l'ús de serveis; garantir que els serveis escolars que presten els centres no estan vinculats, en cas que requereixin una aportació econòmica, amb l'escolarització de l'alumnat i amb l'exercici efectiu del dret a l'educació en igualtat d'oportunitats; fer constar de manera clara i desglossada en els rebuts lliurats a les famílies les aportacions voluntàries i les aportacions per ús voluntari d'activitats o serveis; establir el deure

de publicar les quotes dels centres i el règim legal (en el marc del procés d'admissió d'alumnat i posteriorment); instar els centres receptors del finançament addicional a publicar la quantitat atorgada i l'objecte de la subvenció, i a donar-ho a conèixer a les famílies; supervisar que cap alumne d'aquests centres receptors de finançament addicional no deixa de participar a les activitats complementàries per raons econòmiques, atès el caràcter no obligatori del pagament de quotes relacionades amb el desenvolupament de les activitats lectives del centre; garantir la igualtat de tracte a tots els alumnes durant l'horari lectiu, al marge del pagament de quotes per part dels seus progenitors; evitar que els alumnes siguin participants de la relació econòmica existent entre centre i família, i estudiar la situació plantejada per cada família amb dificultats econòmiques amb l'objectiu de facilitar que els alumnes afectats puguin participar de manera normalitzada de les activitats escolars que es fan en horari lectiu, sense veure's discriminats per raons econòmiques; etc.

- **Nou decret de menjador escolar per garantir l'accés en igualtat d'oportunitats, també als centres concertats.** Convé promoure, a través de la modificació del decret que regula la prestació del servei de menjador escolar, que els alumnes dels centres concertats receptors de beca del 100 % de menjador escolar tinguin accés gratuït al servei, mentre que els alumnes amb beca parcial paguin l'equivalent a la part restant fins arribar a l'import màxim establert per a les beques.

La millora dels recursos dels centres amb elevada complexitat

Malgrat la necessitat de reduir progressivament la segregació escolar, cal continuar garantint el suport als centres que pateixen els efectes d'aquest fenomen. Per ara, les polítiques de gestió de personal desenvolupades pel Departament d'Educació en el sector públic han anat en la direcció de garantir que els centres amb més complexitat tinguin més recursos que els centres que no tenen aquest nivell de complexitat, d'acord amb el principi d'equitat en la distribució dels recursos. En el sector públic, els centres amb elevada complexitat disposen de més dotacions de personal docent i de personal d'atenció educativa, de ràtios més baixes i de més hores d'atenció escolar de l'alumnat (amb la sisena hora) que la resta de centres.

Tot i això, aquesta graduació en la dotació dels recursos en funció de la complexitat és pràcticament inexistente en el sector concertat. La dotació condicionada pel nivell de complexitat del centre i per atenció a la diversitat és menys del 2 % del que ingressen els centres concertats en concepte de concert, per la qual cosa no té prou eficàcia a l'hora de graduar el finançament públic dels centres concertats en funció de la seva composició social. L'avaluació feta en el marc de les visites que realitza aquesta institució a centres amb elevada complexitat constata, a més, que en el sector públic aquesta dotació addicional per atendre la diversitat també és insuficient, tot i l'increment de les dotacions de personal docent i d'atenció educativa en l'actual context de pandèmia. Els centres manifesten la necessitat de garantir més dotacions de personal d'atenció educativa de l'àmbit social (TIS, educadors socials, etc.) i de la salut (psicòlegs, psicopedagogs, etc.).

El PMOE és un bon instrument per garantir una millor dotació dels recursos als centres amb elevada complexitat.

Per aquest motiu, es proposa:

- **Configuració de plantilles més ben dotades i més multidisciplinàries per als centres amb elevada complexitat, en comparació amb els centres sense aquesta complexitat.** Cal garantir que els centres amb una composició social desfavorida tinguin una dotació més gran de docents, d'acord amb les necessitats educatives del seu alumnat, suficient per atendre les necessitats educatives específiques

existents, i també més dotació de personal d'atenció educativa. La dotació de plantilles ha de ser més multidisciplinària als centres amb una elevada complexitat educativa, amb assignacions de professionals de l'àmbit social (tècnics d'integració social, educadors socials, treballadors socials, etc.) i de l'àmbit de la salut (psicòlegs, logopedes, etc.) per atendre les necessitats existents.

- Cal graduar més les dotacions docents i de personal d'atenció educativa als centres en funció de la seva complexitat, tant en el sector públic com en el sector concertat, especialment quan la situació sanitària millori i s'hagi de valorar la reassignació de les dotacions addicionals assignades als centres per a la gestió de la pandèmia.
- **Impuls i continuïtat del Pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE).**